

ઘોરણી : 12

ગુજરાતી

પાઠ : 18

અંસુભીનો ઉજાસ

સ્વાધ્યાય

પ્રશ્ન 1. નીચેના પ્રશ્નોના એક-એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો :

(1) પોતાના ઘેર આવ્યા પણી દેવાને ક્યાં કામ કરવું હતું? શા માટે?

- પોતાના ઘેર આવ્યા પણી દેવાને પોતાના વતન મેરુપરમાં કામ કરવું હતું, કારણ કે તે ધરતી સાથે સંબંધ જોડવા છઢતો હતો.

(2) દેવરાજના પિતા તને ભણાવવાની શા માટે ના પાડતા હતા?

- દેવરાજના પિતા તને ભણાવવાની ના પાડતા હતા, કારણ કે દીકરો નજર સામે રહી, કામ કરે, આઠ-દસ આના કમાય અને મદદરૂપ થાય એવી તેમની છચ્છા હતી.

(3) વિજુ કેટલું ભણેલી હતી?

➤ વિજુ ચાર ચોપડી ભણેલી હતી.

(4) દેવરાજને મલક કેમ સાંભરે છે?

➤ દેવરાજને મલક સાંભરે છે, કારણ કે દેવરાજને એ ઉજ્જવલ થઈ ગયેલા મલકને નંદનવનમાં ફેરવવો છે.

(5) દેવરાજ મેરુપર જઈ શું કરવા છચ્છતો હતો?

➤ દેવરાજ મેરુપરની ધરતી સાથેનો સંબંધ પાછો જોડી આપવા છચ્છતો હતો.

(6) બાપુ ક્યારે મૂંઝવણમાં પડી ગયા?

➤ નિશાળના વૃદ્ધે બાપુને તેના દીકરાને પોતાને ત્યાં રાખીને ભણાવવાની વાત કરી ત્યારે બાપુ મૂંઝવણમાં પડી ગયા.

પ્રશ્ન 2. નીચેના પ્રશ્નોના બે – ત્રણ વાક્યમાં ઉત્તર લખો :

(1) ભગવાનભાઈએ દેવાની માને શું આશાસન આપ્યું હતું?

➤ ભગવાનજીભાઈએ દેવાની માને આશાસન આપ્યું હતું કે
તમારો છોકરો ભણુશે તો એનું જીવતર ઉજાજશે. તેની પાછળ
તના ભાંડકુંનાં જીવતર પણ ઉજળી જશે. ત્યાં એને કોઈ દુઃખ
નહિ પડે. 'વસુધા' તો માનો ખોળો છે. તેને માવતરની ખોટ
જરાય ન સાલે એ રીતે ત્યાં ઉછરશે અને ભલશે.

(2) દેવરાજ પોતાના પિતા અને કુટુંબને મેરુપર શા માટે લઈ જવાં છાય્યે છે?

➤ મેરુપર તેમનું મૂળ ગામ છે. દેવરાજને મેરુપરની ધરતી સાથેનો પોતાના પિતા અને કુટુંબનો સંબંધ પાછો જોડી આપવો છે. હજુ એ ધરતી સાથે તેમની સૌની લાગણીના તંતુ જોડાયેલા છે. ફોરો થઈ ગયેલા તેમના ઘર નીચે એમની લાગણી દટાયેલી છે.

ત્યાં સૌ જશે અને મેરુપરની ધરતી પર પગ મૂકશે
તો તરત ૪ તેમના પિતામાં ઘોડા ઘેલતા રાજકુમારના
જીવી સ્ફુર્તિ મેળવશે. તેથી દેવરાજને પોતાના પિતા અને
કુટુંબને પણ મેરુપર લઈ જવાં છે.

(3) દેવરાજના બાળપણમાં તેનાં મા-બાપ શહેરમાં શાં કાચો કરતાં હતાં?

- દેવરાજના બાળપણમાં તેની બા કોઈના ઘર પાણી ભરતી,
વાસણ ઉટકતી. તેના બાપુ પીઠ પર ગૂણો ઉપાડીને લઈ
જતા. કેમ્પની અનાજબજારમાં ખીજડિયા હનુમાન પાસે
મજૂરી મેળવવા મજૂરોના ટેળામાં બેસતા. મજૂરી ન મળે
ત્યારે ચલમ ફૂકતા ને પંચાળની વાતો કર્યી કરતા.

પ્રશ્ન 3. નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર લખો :

(1) 'વસુધા'માં કેળવણી પામેલ યુવાનોએ કેવાં કેવાં કાયો કરવાનાં છે?

- વસુધામાં કેળવણી પામેલ યુવાનોએ પોતાના ગામના લોકોને વ્યસન અને વહેમમુક્ત કરવાના છે. તેમને સહિષ્ણુ અને સંસ્કારી બનાવવાના છે. તેમનાં અજ્ઞાન અને આગસ દ્વારા કરવાનાં છે.

તેમણે પોતાનાં ગામને સ્વાવલંબી બનાવવાં
છ. ગામ પોતાની જરૂરી ચીજો પોતે જ ઉત્પણ કરી શકે એ
રીતે તેમને કેળવવાનાં છ. જીવવા માટે ઓછામાં ઓછી
જરૂરિયાતથી ચલાવતાં શીખવવાનું છ. આ રીતે તેમને
કેળવીને ભારતદેશનાં ભાંગી ગયેલાં ગામડાંને ફરી પાછાં
બેઠાં થાય એમાં પોતાનું યોગદાન આપવાનું છ.

(2) દેવરાજના મનોમંથન અને તેનાં અરમાનોને તમારા શબ્દોમાં લખો.

- ‘વસુધા’માંથી ભણુને દેવરાજ અનેક અરમાનો લઈને પોતાને ગામ આવ્યો હતો, પણ એ અંગે તેના મનમાં મનોમંથન ચાલતું હતું. તેણે પિતા સામે ગામને માટે શું કરવું છે, તે અંગેનું ભાષણ આપ્યું, પણ પછી તેને ખ્યાલ આવ્યો કે આમાંથી તેના પિતા કેટલું સમજ્યા હશે?

ત શું તેના પિતા પાસે ભાષણ આપવા જ
આવ્યો હતો ? પોતે ગામડામાં જઈને આમ ભાષણ જ
આપ્યા કરશે? અને લોકો તેની વાત સમજુ શકશે? તેનામાં
મંથન ચાલતું હતું. તેના ઉજ્જ્વલ પ્રદેશને નંદનવનમાં
ફેરવવાની દેવરાજની છષ્ટા હતી. તેના પિતાને પંચાગમાં
લઈ જવા હતા. તેના પિતાને ચોકીદારીની નોકરીમાંથી
મુક્ત કરવા હતા.

ત પોતાની ભૂમિ મેરુપુર જવાનો સંકલ્પ કરીને
'વસુધા'માંથી નીકળ્યો હતો. જે ધરતી સાથે તેમની
લાગણીના તંતુ જોડાયેલા છે, તે ધરતી સાથેનો સંબંધ
પાછો જોડી આપવો છે, મેરુપુરમાં પગ મૂકતાં જ તેના
પિતામાં ફરીથી તાજાઈ આવે એ જોવાની તેની ઇચ્છા છે.

Thanks

For watching